

Det talte ord gælder

Samrådsspørgsmål A:

Hvad er status for nedrivningspuljen, og vil nedrivningspuljen komme på finansloven for 2012?

Svar:

Med det formål at styrke bosætningen i landdistrikterne blev der som led i kommuneforhandlingerne for 2010 afsat en statslig engangspulje på 150 mio. kr., Puljen blev overordnet øremærket til at yde tilskud til kommunernes opprioritering af det fysiske miljø i yderområderne.

I kommuneaftalen for 2011 blev puljen – der i øvrigt har fået navnet Indsatspuljen - tilføjet yderligere 100 mio. kr.

Indsatspuljen har begge år kunnet søges af 39 navngivne udkantskommuner.

Kommunerne kan bruge midlerne i Indsatspuljen til, som det hedder ”at styrke opprioriteringen af det fysiske miljø i landdistrikter”. Helt konkret sker kommunernes anvendelse af midlerne efter de almindelige regler i byfornyelsesloven, bortset

fra *at* midlerne kun kan anvendes i landdistrikter og *at* den statslige refusion til kommunerne er højere end i almindelige byfornyelsessager. I indsatspuljeprojekter er refusionen 75 pct. for 2010-puljen og 70 pct. for 2011-puljen mod 50 pct. i almindelige byfornyelsesprojekter.

Jeg må sige, at interessen for midlerne har været overvældende. Ved de to ansøgningsrunder, der har været til puljerne, har kommunerne søgt langt flere midler, end der har været afsat. Til 2010 puljen, der udgør 150 mio. kr., indkom ansøgninger for godt og vel 216 mio. kr. – altså 45 pct. over det afsatte og til 2011 puljen, der udgør 100 mio. kr., indkom ansøgninger for 188 mio. kr. svarende til 88 pct. over det afsatte beløb.

Jeg synes, at det er vigtigt at notere sig, at kommunernes interesse for ordningen er så stor, selv om det faktisk ikke er gratis for kommunerne at bruge puljemidlerne.

Men vi ved jo godt, at der kan være forskel på at søge om at få del i statslige puljemidler, og om kommunerne så rent faktisk bruger midlerne.

Det er der ikke her. Kommunerne bruger faktisk de bevilgede midler. Der arbejdes på højtryk derude, især med nedrivning af de dårlige ejendomme, men også i nogle tilfælde med istandsættelse af de ejendomme, som er bevaringsværdige, og derfor ikke skal jævnes med jorden. Og de fjerner skrot og affald. De har virkelig gang i oprydningen.

Alle de kommuner, som har ønsket at få del i puljemidlerne, har oplyst, at de enten allerede har disponeret midlerne fra 2010 puljen eller regner med at gøre det inden for den nærmeste fremtid. I 2010 drejer det sig om 34 kommuner og i 2011 om 38 kommuner.

For så vidt angår puljemidlerne for 2011, så er der først krav om, at de skal være disponeret med udgangen af 2012. En del kommuner er allerede begyndt at disponere 2011-midlerne, mens andre ta-

ger fat på den pulje, så snart 2010-puljen er opbrugt.

Alle kommuner oplyser samtidig, at de kan bruge hver eneste krone, de har fået stillet til rådighed. For nogle enkelte er det dog nødvendigt med lidt mere tid - det vil jeg lige uddybe lidt mere.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at det at træffe beslutning om at nedrive eller istandsætte forfaldne huse *ikke* er beslutninger, der kan træffes eller gennemføres fra det ene øjeblik til det andet.

Det er en lang proces, der kræver planlægning, organisering og arbejdstilrettelæggelse.

For det første skal kommunen finde ud af, hvilke bygninger, der er nedrivningsmodne. Derefter skal der ske en udpegning af dem, man vil støtte. Det kan ske på flere forskellige måder. Nogle kommuner tager selv initiativet til udvælgelsen på baggrund af deres landdistriktsstrategi, andre ba-

serer først og fremmest udvælgelsen på konkrete henvendelser fra borgerne.

Vi skal huske, at der er tale om bygninger, som ejes af private borgere. Nogle af dem er tomme, nogle er beboede. Men for dem alle gælder, at der er en ejer, som kommunen skal i dialog med.

Nogle gange kan der laves en hurtig frivillig aftale med ejeren om, at han enten selv nedriver bygningen, eller at kommunen opkøber den og står for nedrivningen. Andre gange skal der længere tids bearbejdning og forhandling til. Og endelig er der ikke så få tilfælde, hvor kommunen bliver nødt til at kondemnere bygningen for at få den nedrevet, hvilket er en lang og juridisk kompliceret sag.

Hele denne proces betyder, at selv om kommunerne nu står med lange lister over ejendomme, som er nedrivningsmodne, så kan de alligevel i nogle tilfælde have brug for ekstra tid for at få de bindende aftaler på plads med bygningsejerne.

Men på trods den administrative udfordring det er at bruge pengene, kan jeg fortælle, at kommunerne er meget begejstrede for den mulighed, de har fået for at komme de rigtig dårlige ejendomme og forfaldet i de små samfund til livs. Mange melder, at opstarten har været svær og at det har krævet tid at få organiseret arbejdet, men at de nu endelig har fået en procedure op at køre, så sagerne kan håndteres professionelt og hurtigt.

De positive udmeldinger går på, at puljen har været afgørende for at kunne gennemføre en stærkt tiltrængt forskønnelse af landsbyerne og yderområderne. Mange grimme faldefærdige bygninger er allerede nedrevet, bevaringsværdige bygninger renoveret, og der er fjernet skrot og affald fra ejendomme, der ligger centralt i de små byer.

Det er generelt kommunernes opfattelse, at borgerne i landdistrikterne også sætter stor pris på de forandringer, puljen giver mulighed for. Der er ingen tvivl om, at Indsatspuljen giver et stærkt lokalt engagement. Borgerforeningerne er konstruktive, og der laves mange frivillige aftaler med de

private grundejere. Kommunerne giver udtryk for, at puljen helt klart er med til at sikre og styrke en positiv udvikling for landdistrikterne.

Det skal også understreges, at puljen har en positiv boligsocial sidegevinst. Nedrivning af faldefærdige og ofte sundhedsfarlige ejendomme mindsker risikoen for, at lejere bliver udsat for den sundhedsmæssige risiko, der er forbundet med at bo i de dårlige boliger.

Endelig vil jeg ikke undlade at nævne, at de fleste af de kommuner, som hidtil har haft mulighed for at søge puljen, giver udtryk for, at de ikke kommer i bund med problemerne uden flere midler i årene fremover. Listerne over nedrivningsmodne bygninger er lang, og der kommer stadig flere til.

Og her går vi så lige over i det andet spørgsmål, der er stillet nemlig ”vil der komme flere penge på finansloven for 2012”.

Som alle ved, er regeringens forslag til finanslov offentliggjort i torsdags. Og der er - som det så

også er bekendt - ikke sat særskilte midler af til en fortsættelse af Indsatspuljen i 2012.

Det er klart, at jeg ønsker at fortsætte og endog opprioritere indsatsen for at forbedre bosætningen i landdistrikterne bl.a. ved at støtte nedrivning og istandsættelse af de dårligste boliger og bygninger.

Men jeg er bare nødt til at acceptere, at der ikke i år kan blive penge til det hele. Regeringen har været nødt til at prioritere. Og netop med hensyn til Indsatspuljen, er vi i den situation, - som jeg også var lidt inde på lige før - at kommunerne stadig har midler i 2011-puljen, som endnu ikke er disponeret. Fristen for at disponere disse 2011-puljen er udgangen af 2012. Og derefter følger den fysiske gennemførelse af projekterne.

Det er derfor min opfattelse, at vi ikke sætter noget i stå, ved at springe puljen over i 2012.

Men samtidig skal der ikke herske tvivl om, at jeg ønsker og vil arbejde hårdt på, at der for 2013 og

fremover prioriteres midler til netop de opgaver, som Indsatspuljen dækker.

Der er stadig et stort behov derude, og det vil der være i mange år fremover. Der er også en del kommuner, som ikke har hidtil været omfattet af Indsatspuljen, som har præcis de samme problemer med faldefærdige boliger. Jeg vil i det kommende år se på, hvordan vi bedst og mest effektivt kan fortsætte indsatsen på området.